

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **SPO.01**

Numer zadania: **04**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120 minut**

SPO.01-04-20.06-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2020

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na **KARCIE OCENY** w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
 - swój numer PESEL*,
 - oznaczenie kwalifikacji,
 - numer zadania,
 - numer stanowiska.
3. **KARTĘ OCENY** przekaz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 7 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej¹⁾ zawartych w arkuszu egzaminacyjnym:

- oceń poziom samodzielności osoby podopiecznej, stosując zmodyfikowaną skalę oceny złożonych czynności życia codziennego, opartą na skali Lawtona,
- sporządź wykaz działań asystenta wspierających osobę podopieczną oraz wykaz osób, które mogą wspomagać działania asystenta w pracy z osobą podopieczną.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Wykonaj mycie klatki piersiowej i pleców osobie podopiecznej leżącej w łóżku. Czynności wykonaj na fantomie osoby dorosłej traktując go jako osobę podopieczną. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Przed przystąpieniem do wykonania czynności praktycznych, zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na fantomie wykonaj w czasie nie dłuższym niż 40 minut. Po upływie tego czasu przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami „czas minął” oznaczający zakończenie procesu oceny przez egzaminatora.

Do wykonania zadania wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy. Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym.

¹⁾ Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.

Informacje o osobie podopiecznej

51-letni Janusz Nowowiejski od 3-go roku życia choruje na rdzeniowy zanik mięśni (SMA typu 3) – rzadką chorobę genetyczną, która wiąże się z postępującym zanikiem mięśni. Dzięki prowadzonej rehabilitacji chodził do szkoły, ukończył studia i pracował jako informatyk w firmie komputerowej.

Z powodu postępu choroby i coraz większych trudności związanych z poruszaniem się ma orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i pozostaje na rencie z tytułu niezdolności do pracy. Źródłami dochodu są renta pana Janusza wynosząca 1420,20 zł i emerytura matki w wysokości 2420,60 zł.

Obecnie pan Janusz ma zaniki mięśniowe w obrębie mięśni kończyn górnych i dolnych oraz mięśni tułowia. Jest pod stałą opieką poradni neurologicznej i rehabilitacyjnej. Zlecone do domu ćwiczenia rehabilitacyjne wykonuje niechętnie. Wysiłek podczas dłuższego chodzenia powoduje, że występują u niego trudności w oddychaniu oraz bóle mięśniowe. Od dwóch lat musi używać gorsetu stabilizacyjnego do utrzymania pionowej postawy ciała. W ostatnim czasie pojawiają się okresowe trudności z mówieniem. Posiłki spożywa nieregularnie, najczęściej 2 razy dziennie. Kłopoty z połykaniem powodują, że przygotowywane potrawy muszą mieć konsystencję papkowatą.

Pan Janusz mieszka razem z matką w lokalu 3-pokojowym na drugim piętrze z windą, wyposażonym we wszystkie media oraz sprawne sprzęty gospodarstwa domowego, zajmuje osobny pokój. Łazienka w ich mieszkaniu wyposażona jest w kabinę prysznicową, umywalkę i WC, ale nie jest dostosowana do potrzeb osoby niepełnosprawnej.

Pan Janusz codziennie korzysta ze znajdujących się w pokoju sprzętów RTV, komputera i Internetu.

Jego jedyną bliską osobą jest 75-letnia matka, która nie może już pomagać synowi w wykonywaniu czynności związanych z utrzymaniem czystości całego ciała. Z powodu dyskopatii miała niedawno wykonaną operację neurochirurgiczną. Dalsza rodzina utrzymuje z nim tylko okazjonalne kontakty. Obecnie pan Janusz wymaga pomocy przy praniu bielizny, prasowaniu ubrań oraz w wielu innych codziennych czynnościach, w których dotychczas wspierała go matka. Potrzebuje też pomocy przy przygotowywaniu posiłków i sprzątaniu mieszkania. Samodzielnie i regularnie przyjmuje leki doustne. Współuczestniczy w zarządzaniu budżetem domowym, prowadzi domowe rachunki i dokonuje opłat pocztą elektroniczną. Pan Janusz jest pogodzony ze swoją chorobą i postępującą niepełnosprawnością. Kontakty towarzyskie utrzymuje telefonicznie i przez Internet, na portalu społecznościowym. Z kilkoma znajomymi ma wspólne zainteresowania: sporty samochodowe, gry komputerowe, literaturę science fiction, sterowanie dronami, które kiedyś sam wykonywał. Lubi wycieczki; znajomi czasem zabierają go samochodem na krótkie wypadki za miasto. Bardzo brakuje mu możliwości wyjścia do kina, teatru, czy kawiarni.

Samodzielnie chodzi tylko na krótkich dystansach: po mieszkaniu, do pobliskiego parku i do przychodni rodzinnej mieszczącej się w sąsiednim budynku. Nie jest w stanie samodzielnie zrobić nawet drobnych zakupów spożywczych w sklepie, ponieważ znajduje się on dla podopiecznego za daleko i trudność sprawia mu przyniesienie torby z zakupami do domu. Aby wybrać się za miasto czy dotrzeć do lekarza specjalisty, wymaga pomocy innej osoby oraz zorganizowania środka transportu. Pan Janusz ma trudności z samodzielną kąpielą, ponieważ po zdjęciu gorsetu nie może długo utrzymać pod prysznicem pionowej postawy ciała. Z trudnością sam wstaje z krzesła i sedesu.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie będą podlegać 2 rezultaty:

- karta oceny złożonych czynności życia codziennego osoby podopiecznej, według zmodyfikowanej skali Lawtona,
- wykaz działań asystenta wspierających osobę podopieczną oraz wykaz osób, które mogą wspomagać działania asystenta w pracy z osobą podopieczną

oraz

przebieg mycia klatki piersiowej i pleców osobie podopiecznej leżącej w łóżku.

Karta oceny złożonych czynności życia codziennego osoby podopiecznej, według zmodyfikowanej skali Lawtona

Lp.	Imię i nazwisko osoby podopiecznej: JANUSZ NOWOWIEJSKI	Liczba punktów*
1.	Czy potrafi posługiwać się telefonem? 3 = bez pomocy 2 = z pomocą 1 = zupełnie nie jest w stanie	
2.	Czy jest w stanie dotrzeć do miejsc znacznie oddalonych od miejsca zamieszkania? 3 = bez pomocy 2 = z niewielką pomocą 1 = zupełnie nie jest w stanie podróżować, dopóki nie poczyni się specjalnych przygotowań	
3.	Czy jest w stanie zrobić zakupy artykułów spożywczych w pobliskim sklepie? 3 = bez pomocy 2 = z niewielką pomocą 1 = zupełnie nie jest w stanie	
4.	Czy może samodzielnie przygotować sobie posiłki? 3 = bez pomocy 2 = z pomocą 1 = zupełnie nie jest w stanie	
5.	Czy może samodzielnie wykonywać czynności domowe, np. sprzątanie? 3 = bez pomocy 2 = z pomocą 1 = zupełnie nie jest w stanie	
6.	Czy może samodzielnie wyprać swoje rzeczy? 3 = bez pomocy 2 = z pomocą 1 = zupełnie nie jest w stanie	
7.	Czy samodzielnie przygotowuje i przyjmuje leki? 3 = bez pomocy 2 = z pomocą 1 = zupełnie nie jest w stanie	
8.	Czy samodzielnie gospodaruje pieniędzmi? 3 = bez pomocy 2 = z pomocą 1 = zupełnie nie jest w stanie	
	Uzyskana liczba punktów razem**:	

* należy wpisać liczbę punktów na podstawie dokonanej oceny

**należy wpisać sumę uzyskanych punktów w poz. 1-8.

Wykaz działań asystenta wspierających osobę podopieczną

Działania asystenta

Wykaz osób, które mogą wspomagać działania asystenta w pracy z osobą podopieczną

Osoby wspomagające działania asystenta